

סקריפט נקדן לתג zn

סקריפט "נקדן" הינו סקריפט מתקדם לניקוד מקצועי ומהיר, פרקטי ונוח. יכולותיו המגוונות של הנקדן, מעניקים למשתמש כלים חדשים, מדוייקים ואמינים.

בסקריפט זה כלולים כלי עזר המייעלים את העבודה, ועושים אותה קלה ונוחה יותר, יתרון סקריפט זה בזה שהוא מקצועי מהיר וחכם. ומטרתו להיות כלי עזר לנקדנים מקצועיים.

בפיתוח נקדן זה נלקחו בחשבון כל הצרכים למנקד כדי להשיג את מטרתו 'ניקוד מקצועי', ולשם כך נכללו בו כל הכלים המייעלים ומזרזים את העבודה.

מעבר לתכונות הניקוד הבסיסיות שקיימות בנקדן כגון 'ניקוד מילה בודדת', 'ניקוד אוטומטי' או 'ניקוד מתוך חלון אפשרויות בחירה', בדרך מהירה ונוחה, קיימות כמה דרכים תועלתיות לניתוח ואבחנה של הטקסט: כגון זיהוי של אותיות בגד כפת בראש מילה, הבחנה ויכולת ניתוח של אותיות שימוש בעברית ובארמית, מנגנון חכם של פתיחת ראשי תיבות, וניקוד פסוקים על פי המסורה עם אפשרות של הוספת תוחמים לפסוק (גרשיים וכדו'), וגם הכנסת המקור עם קודים אם רוצים בכך.

בנוסף, הנקדן תומך ועובד עם מספר מילוני ניקוד במקביל, ונכללו בו כלי עזר ליצירת מילון משתמש המותאם לחומר שברשותו.

בין התכונות הנוספות: הקצאת מקשי קיצור, הגדרות קבועות מראש ושיוכם למקשי הקיצור, תצוגת אפשרות הגבלת ניקוד אוטומטי על פי תכונת גופן וגודל, חלון אפשרויות הניקוד עם ציון מילים חריגות, אפשרות הגדרת צבעים, יכולת הסרת ניקוד בצורה בטוחה שתביא את הטקסט למצבו המקורי כולל החזרת ראשי תיבות.

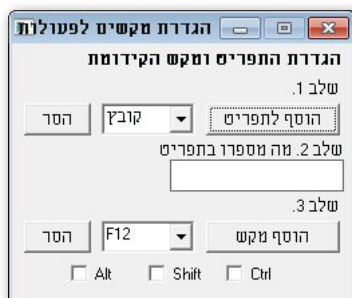
לראשונה תצוגת חלון אפשרויות הניקוד היא גדולה וברורה ומאירת עיניים, כאשר הניקוד עצמו בצבע אחר ליתר בהירות. וכל זה ניתן לשינוי ע"י המשתמש.

התקנת הנקדן

הנקדן מגיע בשני קבצי zip, אחד zn.zip והשני milonim.zip. את תוכן zn.zip מעתיקים לתוך תיקיית תג, בתוך הזיפ ישנם 4 קבצי lib, וקובץ ini אחד, ושני קבצי exe. את תוכן milonim.zip מעתיקים לתוך תיקייה מיוחדת עבור המילונים, או לתיקיית תג. בתוך הזיפ יש 4 קבצי i של תג, מילון ראשי בשם znMilon, ומילון שני מתנ"ך בשם znTnk, ומילון ראשי תיבות בשם znRT, וטקסט של כל התנ"ך בשם znTnkTxt.

הנקדן יודע להשתמש במילונים אם הם נמצאים באחד משלושת המקומות האלו, או בתיקייה הנוכחית שעובדים בה, או בתיקיית תג, או בתיקייה מיוחדת עבורם. ברירת מחדל עבור המילונים d:\milonim כדי שיהיה אפשר לעבוד עם קיצורי מקשים לפעולות הנקדן, צריך להוסיף לתפריטי התג את הסקריפט zn3.lib ולהקצות מקש לתפריט זה. מקש זה הוא מקש הקידומת שיוזכר להלן. נעשה זאת דרך הסקריפט ב-3 שלבים קצרים. (מי שיוזע יכול לעשות זאת ע"י עריכת קובץ tag.ini).

מפעילים את הנקדן ע"י שכותבים בשורת הפקודה של התג "run file zn.lib" ומקשיים אנטר. לוחצים הגדרות < הגדרת קיצורי מקשים. כפי שרואים כאן בצילום מסך.

שלב 1. בוחרים באיזה תפריט רוצים שיופיע הנקדן, בתפריט **קובץ** או בתפריט **סקריפט**. ולוחצים על הלחצן **הוסף לתפריט**.

שלב 2. נספור מתחילת התפריט (חוץ מכותרת התפריט) מה מספר השורה 'מקש קידומת לנקדן' שנוספה. ונרשום אותה בתיבת העריכה של **שלב 2**.

שלב 3. נבחר מקש עבור ההפעלה, מקש זה ישמש אותנו כמקש קידומת למקשים אחרים. כדאי לבחור מקש עם גישה קלה, בדוגמא שלנו נבחר במקש **F12**. ואז נלחץ על הלחצן 'הוסף מקש'.

(אפשר לבחור מקש אחר מתוך הרשימה הנגלת, או להקליד. אפשר לסמן V על האפשרות של צירוף המקשים ALT או CTRL או SHIFT, אפשר לסמן יותר מאחד).

אם עשינו את הפעולה כשורה, נראה בתפריט קובץ (או בתפריט סקריפט אם בחרנו סקריפט) שנוספה לנו שורה חדשה כמו בצילום מסך הזה.

הקצאת מקש הקידומת, זאת פעולה חד פעמית, ומכאן ואילך נפעיל את הנקדן ע"י מקש הקידומת שהוקצה, ואחריו מקש נוסף לכל פעולה.

כדי להגיע לתפריט הראשי של הנקדן, מקשיים את מקש-הקידומת ואחריו **F5**.

אפשר להפעיל את הנקדן גם ללא מקשי קיצור על ידי הפקודה **run file zn.lib** ואת כל פעולות הכנסת הניקוד דרך הלחצנים של התפריט.

אם הפעלנו את הנקדן לא דרך התפריט, המילונים נפתחו, וכדי לסגור אותם, נפעיל את התפריט ונלחץ 'צא', ואם מסומן 'ביציאה סגור מילונים' המילונים ייסגרו.

המקשים להפעלת פעולה זו: מקש הקידומת לאחריו **F5** ולאחריו **Esc**.

הפעלת הנקדן

זכור! כל המקשים המוזכרים עבור הפעולות צריך להקדים להם את מקש-הקידומת.

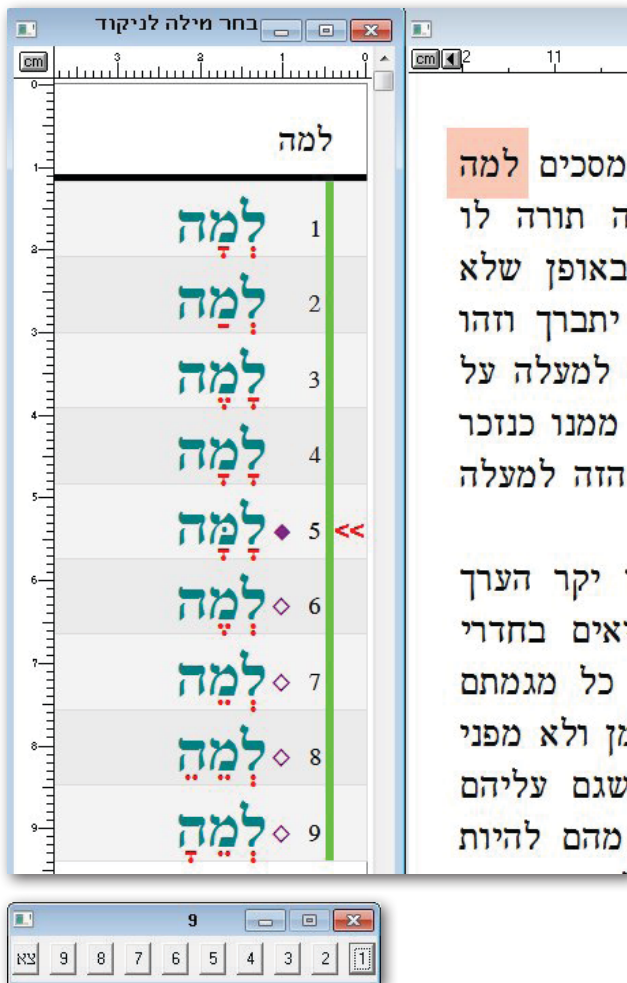
קיצורי המקשים שאחרי מקש הקידומת	
נקד מילה אחת	ניקוד עם חלון
F9	F12
הסר ניקוד	נקד אוטומטי
ctrl_F12	F8
הכנס פסוק	הוסף מילה למילון
F7	F11
הגדרות	התפריט הראשי
F6	F5
ניקוד אוטומטי	
עד סוף הפיסקה	עד סוף השורה
P	L
עד סוף העמוד	עד סוף המסך
A	M

כפי שנזכר אפשר להפעיל את הנקדן דרך התפריט הראשי, אליו מגיעים ע"י מקש-הקידומת ומקש F5. וכן ניתן להפעיל את הנקדן ללא התפריט אלא ע"י מקשים ייעודים לכל פעולה.

עם הסקריפט מגיעים הגדרות מוכנות, וכולן ניתנות לשינוי דרך חלונות ההגדרות.

לדוגמא: המקש המוגדר ברירת מחדל לפעולת ניקוד ברצף עם 'חלון אפשרויות הניקוד' הוא F12. לניקוד מילה אחת עם 'חלון אפשרויות הניקוד' F9. לניקוד אוטומטי F8. וכו', כפי שרואים בצילום מסך כאן. אם רוצים לנקד אוטומט עד סוף הקובץ לוחצים F8, אבל אם היה קטע בחור, הוא בלבד ינקד.

אם לוחצים על מקש L הטקסט ינקד אוטומט עד סוף השורה, P עד סוף הפיסקה, M עד סוף המסך (כל הטקסט הגלוי), A עד סוף העמוד או עד סוף הקובץ אם אין סוף עמוד.

« נקד עם חלון

לדוגמא, עמדנו בטקסט על המילה למה והפעלנו נקד עם חלון, ייפתח לנו חלון כמו בצילום מסך הזה.

המילה בתוך הטקסט תהיה מוקפת מסגרת בצבע ורוד, כדי להבליט שהיא המילה המנוקדת עכשיו, ובחלון שנפתח יוצגו אפשרויות הניקוד עבור המילה למה.

בראש החלון כתובה המילה כמו שהיא בטקסט, אח"כ בכל שורה יש אפשרות ניקוד אחרת. ליד כל שורה מצויין מספר.

ניתן ללחוץ במקלדת על מספר השורה, ואז הניקוד יוכנס מיידית לטקסט.

או לנוע עם החיצים מעלה ומטה עד לבחירת המילה הרצויה, ולחיצה על מקש אנטר.

ניתן ללחוץ עם העכבר על השורה, כדי לנקד, (צריך להקפיד ללחוץ במרכז הטקסט).

בראש החלון מוצגת תיבת שיחה עם לחצנים, בכל לחצן מספר, כפי מספר המילים המופיעות בחלון. ניתן ללחוץ עם העכבר על אחד הלחצנים.

מקש Esc סוגר את החלון ומחזיר אותנו לטקסט.

חץ שמאלה ידלג מילה קדימה, וחץ ימינה יחזור מילה אחורה.

בחלון המצולם רואים מעויין מלא ליד מספר 5, ומעויין חלול ליד מספרים 6-9. להלן הסבר לציונים אלו.

« מלה מועדפת

המעויין המלא מסמן שהמילה הזאת מועדפת.

למילה מועדפת השפעה בשני מצבים, 1. בניקוד אוטומטי היא זאת שתיבחר ולא האפשרות הראשונה.
2. בנקד עם חלון, הסמן יעמוד מיידית על המילה המועדפת.

כדי ליצור את המילה מועדפת. כשהסמן האדום << עומד על המילה, לוחצים על מקש INS, ומיד ייראה בחלון אפשרויות הניקוד מעויין מלא מימין למילה. כדי לבטל מילה מועדפת לוחצים שוב על מקש INS והסימון נמחק. אם לוחצים על מקש טאב כשעומדים על המילה מיד נכנסים למילון, וניתן לראות שבתחילת המילה יש \$, תו \$ הוא הסימן עבור הנקדן שהמילה הזאת מועדפת. (אפשר ידנית להכניס במילון \$ כדי לגרום למילה להיות מועדפת). מקש נוסף שמבצע את אותה פעולה כמו INS הוא שיפט+~ (שיפט וטילדה).

« מילים ממוחשבות

המעויין החלול מסמן שהמילה הזאת ממוחשבת, כלומר, במילון היא לא כתובה כמו שהיא מוצגת כאן, והמחשב זיהה וחישב והשלים את הניקוד עבור אותיות השימוש.

לדוגמא מספר 6 בדוגמא לעיל מראה שבמילון כתוב מָה, והלמ"ד נוסף כיון שהוא מאותיות שימוש. אותיות השימוש הם משהוכל"ב.

הערה: לפעמים נוצרים מצבים מביכים, במיוחד אם במילון היו מילים משובשות, לדוגמא מספר 8 ומספר 9 אלו מילים משובשות, כיון שבמילון יש מֵה (שיבוש) הנקדן צירף להם את אות הלמ"ד, ונוצרה המילה לְמֵה. מילים משובשות יכולות להיכנס למילון כיון שבטקסט שממנו יצרו את המילון היו מילים משובשות, והם נסחפו לתוך המילון.

« מחיקת מילה

כדי למחוק מילה מהמילון לוחצים על קונטרול+DEL המילה תימחק מיידית. אבל אם זאת מילה ממוחשבת אי אפשר למחוק, ותתקבל הודעה על כך. הדרך למחוק מילה כזאת היא להיכנס למילון ע"י מקש TAB ולמחוק את המילה המשובשת.

« מילונים

הסקריפט נקדן יודע לעבוד עם יותר ממילון אחד, את רשימת המילונים קובעים בהגדרות < הגדרות כלליות. ראה הסבר נפרד עבור הגדרות.

סדר המילים המוצגות בחלון אפשרויות הניקוד, הוא לפי סדר המילונים, תחילה יוצגו המילים מהמילון הראשון, אח"כ מהמילון השני וכן הלאה. בצד ימין של החלון יש קו בצבע ירוק עבור המילון הראשון וצבע סגול כהה עבור השני, צבע אחר לכל מילון. לתשומת לב: ריבוי מילונים מאט את עבודת הניקוד.

« סדר תצוגת המילים

בלי הגדרה מיוחדת המילים יוצגו לפי סדר המילונים, וכמו הסדר שהם כתובים במילון, אבל אם נבחרה אפשרות של חיפוש חסר ויתר, סדר המילים יוצג כפי מה שמצא. אבל אם רוצים להכריח את הנקדן להציג בראש הרשימה את התוצאה כמו המילה שכתובה, מסמנים את האפשרות הצג תחילה כמו שכתוב, ראה הגדרות < הגדרות פעולת הנקדן. הנקדן לא יציג תוצאות כפולות אע"פ שהן כפולות במילונים.

אפשר לשנות את סדר המילים במילון ע"י שנכנסים לאותו ערך (ע"י מקש טאב) ומשנים את הסדר. ואפשר לשנות את סדר המילים גם ע"י חלון האפשרויות. כאשר רוצים להביא מילה מסויימת לראש הרשימה, עומדים עליה ומקישים במקלדת על התו טילדה ~ המילה מיד תועבר לראש הרשימה.

« הפעולות האפשריות בחלון אפשרויות הניקוד

המקש	תיאור הפעולה	
1	חץ למעלה או למטה	יניע את הסמן בהתאם למעלה או למטה
2	אנטר Enter	מכניס את המילה שהסמן עליה לטקסט
3	חץ ימינה או שמאל	יזוז בטקסט מילה קדימה או מילה אחורה ויציג אותה בחלון
4	מספרים 1234567890	יכניס את המילה שמספרה מ1 עד 10
5	אסקיפ ESC	סוגר את חלון אפשרויות הניקוד
6	~ (טילדה)	מעביר את המילה שהסמן עליה להיות ראשונה באותו מילון
7	שיפט+טילדה	מסמן את המילה שהסמן עליה להיות מועדפת
8	אינסרט INS	מסמן את המילה שהסמן עליה להיות מועדפת
9	Home	מעביר את הסמן לראש הרשימה
10	End	מעביר את הסמן לתחתית הרשימה
11	BackSpace	מסיר ניקוד מהמילה בטקסט (אם היא מנוקדת)
12	קונטרול+S	שומר את קובץ העבודה
13	קונטרול+Z	מבטל ניקוד של המילה האחרונה
14	קונטרול+DEL	מוחק מהמילון את המילה שהסמן עומד עליה
15	TAB	פותח את המילון עם המילה שהסמן עומד עליה
16	[סוגריים מרובעות]	מכניס בסוף המילה \$ (או מוחק)
17	[סוגריים מרובעות]	מכניס בסוף המילה # (או מוחק)
18	?, .	מכניס בסוף המילה נקודה פסיק או סימן שאלה (או מוחק)
	לחיצות עם העכבר	תיאור הפעולה
19	על מילה	מכניס אותה לטקסט
20	למעלה מעל הפס	מדלג למילה הבאה (כמו חץ שמאל במקלדת)
21	בתיבת השיחה למטה	תכניס את המילה לטקסט, לחיצה על 'צא' יוצאת

« הסבר מורחב מעט לכתוב בטבלה

1. כדי לנוע ברשימת המילים למעלה ולמטה, לחץ על מקשי החיצים למעלה ולמטה. אם הסמן בראש הרשימה ולוחצים חץ למעלה הסמן יקפוץ לתחתית הרשימה, וכן להיפך אם הסמן בתחתית הרשימה ולוחצים חץ למטה הסמן יקפוץ לראש הרשימה.

2. מקש Enter מכניס את הניקוד לטקסט.

3. כדי לדלג מילה קדימה לוחצים על חץ שמאלה, וכדי לחזור מילה אחורה לוחצים חץ ימינה.

4. המקשים מ1 עד 0 מכניסים את המילה המנוקדת לטקסט, ממש כאילו הבאת את הסמן למילה ולחצת אנטר. (שים לב: יש מקשים רק עבור 10 המילים הראשונות).

5. מקש Esc סוגר את החלון.

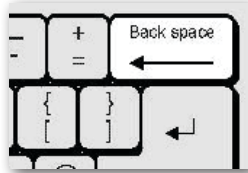
6. מקש טילדה ~ מעביר את המילה להיות ראשונה במילון, כדי שבניקוד אוטומט היא תנוקד ראשונה.

7. שיפט+טילדה בדיוק כמו המקש INS מכניס סימון \$ למילה והיא נהיית מועדפת.

8. מקש INSERT ובקיצור INS מכניס סימון \$ למילה והיא נהיית מועדפת.

9. מקש Home יביא את הסמן לראש הרשימה.

10. מקש End יביא את הסמן לתחתית הרשימה.

11. אם רוצים למחוק ניקוד ממילה מנוקדת שקיימת בטקסט, לוחצים מקש BackSpace והניקוד יימחק, במקרה שבמקור המילה היתה כתובה אחרת או אפילו ראשי תיבות המילה תחזור למצבה המקורי. (רק אם היתה הערה נסתרת).

12. אם רוצים לשמור את הקובץ הפעיל לוחצים קונטרול+S, בצד ימין בתחתית המסך תוצג הודעה שהקובץ נשמר, הודעה זו תיעלם מיד עם לחיצה על מקש אחר.

13. אם רוצים לבטל הכנסת ניקוד האחרונה, לוחצים קונטרול+Z החלון ייסגר והמילה שנוקדה לאחרונה תוחזר למצב לפני הניקוד, הסמן יעמוד בתחילת המילה שחזרה למקורה.

16. ניתן ללחוץ על המקש] ואז ייכנס התו \$ בסוף המילה.

17. לחיצה על המקש [תכניס # בסוף המילה, לחיצה חוזרת תמחק את התו שהוכנס. (הצורך בתוים אלו אם רוצים להשאיר סימונים בטקסט תוך כדי הניקוד כדי לטפל במקומות אלו בשלב יותר מאוחר).

18. לחיצה במקלדת על נקודה תכניס נקודה בסוף המילה המסומנת בטקסט, לחיצה נוספת על הנקודה תמחק את הנקודה מסוף המילה. אותה תוצאה בהתאם תהיה עבור המקשים פסיק וסימן שאלה.

19. לחיצה בעכבר על המילה מכניסה את המילה לטקסט. (הקפד ללחוץ על מרכז המילה).

20. לחיצה עם העכבר על האזור העליון היכן שמוצגת המילה המקורית, גם מבצעת דילוג על המילה.

21. לחיצה על המספרים בתיבת השיחה שנמצאת בתחתית חלון אפשרויות הניקוד תכניס את המילה שמספרה תואם. לחיצה על 'צא' סוגרת את החלון כמו המקש Esc.

◀ **טיפ:** אפשר לגרור את חלון אפשרויות הניקוד ולמקם אותו במקום אחר במסך, הנקדן יזכור זאת לפעם הבאה, עד שנצא מהנקדן דרך התפריט הראשי, או נצא מהתג לגמרי.

« ניקוד אוטומטי

ניתן להפעיל את הנקדן במצב של ניקוד אוטומטי, ההבדל בין ניקוד אוטומטי לנקד עם חלון, שבמצב אוטומט הוא מכניס את האפשרות הראשונה, או במקרה שהיתה מילה מועדפת, הוא יכניס אותה לטקסט.

כדי להפעיל ניקוד אוטומטי מהחלון הראשי של הנקדן (מקש F5) לוחצים על **נקד אוטומטי**. לחצן זה מקביל להקשה על F8.

לשאר הניקודים האוטומטיים יש מקשים ייעודיים, F8 מנקד ממקום הסמן עד סוף הקובץ, ואם היה טקסט בחור קודם, אז הניקוד יעצור בסוף הקטע הבחור.

את ריצת הניקוד האוטומטי אפשר לעצור ע"י מקש Esc.

« עוד מקשים לניקוד אוטומטי:

מקש L מנקד ממקום הסמן עד סוף השורה. (Line)

מקש P מנקד ממקום הסמן עד סוף הפיסקה. (Piska - Paragraph)

מקש M מנקד ממקום הסמן עד סוף הטקסט שמוצג במסך. (Masach)

מקש A מנקד עד סוף העמוד אם יש סוף עמוד, אם אין הוא מנקד עד סוף הקובץ. (pAge)

הגדרות כלליות

הנקדן מתאפיין בלא מעט הגדרות. לחיצה על לחצן הגדרות יפתח לנו תיבת שיחה חדשה. זו שרואים כאן משמאל. יש 5 חלונות של הגדרות שונות. הלחצן **סגור** יסגור את כל החלונות של ההגדרות אם הם פתוחים.

« הגדרות כלליות:

בנקדן יש שלושה מצבים, 1 נקד עם חלון. 2 נקד מילה אחת. 3 נקד אוטומטי. לכל מצב יש את ההגדרות שלו, לפעמים נרצה שינוי במילונים, כגון שבניקוד אוטומטי לא ישתמש במילון של ראשי תיבות וכדומה.

מכיון שכך, לכל חלון של הגדרות יש אפשרות לשמור את ההגדרות עבור אחד משלוש המצבים. כשרוצים לשנות אחד המצבים, דבר ראשון לוחצים על קרא, ואח"כ משנים את הנתונים, ואח"כ לוחצים על שמור של המצב שערכנו.

כדי שלא ייווצר מצב שערכנו מאפיינים של מצב אחד ושמרנו למצב אחר, לחץ תמיד על קרא של המצב שברצונך לשנות ולשמור.

הסבר זה תואם גם לחלונות אחרים של ההגדרות שמופיע בהם קרא נתונים של: ושמור נתונים של:

« הוספת מילונים

את המילונים כדאי מאד למקם בתיקייה מיוחדת, אבל אפשר למקם אותם בתיקייה שעובדים בה, או בתיקיית התג.

אם רוצים להוסיף מילון חדש, פותחים אותו בתג, ומלחצן **בחר קובץ מילון** בוחרים אותו, ולוחצים על הלחצן **הוסף לרשימה**, מיד נראה את שם המילון **ברשימת מילונים**. באותה שיטה ניתן להסיר מילון **מרשימת מילונים**, בוחרים אותו מהרשימה, ולוחצים על **הסר מהרשימה**.

וכמובן אפשר לערוך ידנית את **רשימת מילונים**. רק להקפיד על שמות המילונים, ושיהיה פסיק בין שמות המילונים.

סדר המילונים ברשימה חשוב, כיון שהנקדן מציג תחילה את המילים לפי סדר המילונים.

« מיקום המילונים

אם רוצים למקם את המילונים בתיקייה מיוחדת עבורם, רושמים כאן את שם התיקייה, בצורה כזאת: d:/milonim/ (משמאל לימין אות הכונן, נקודותיים, לוכסן /, שם התיקייה, ושוב לוכסן /).

אם הנקדן לא מצא אחד המילונים שברשימה לא בתיקייה הנוכחית ולא בתיקיית תג ולא בתיקיית המילונים, תתקבל הודעה שלא מוצא מילון פלוני. ויפתח חלון שיבקש שם חדש עבור תיקיית המילונים.

אם שם התיקייה בעברית, יש לשים לב שצריך להשתמש במקלדת העברית של הוינדוס כדי להקליד את השם התיקייה. אם הכונן הוא D: אז צריך לכתוב כך לדוגמא: /מילונים לנקדן/D:

סדר החיפוש של המילונים, תחילה הנקדן מחפש את המילון בתיקיית המילונים המוגדרת, ואח"כ בתיקייה הנוכחית ואח"כ בתיקיית התג, לכן אם המילון נמצא בשני מקומות, הוא ייקרא מהמקום שנמצא ראשון.

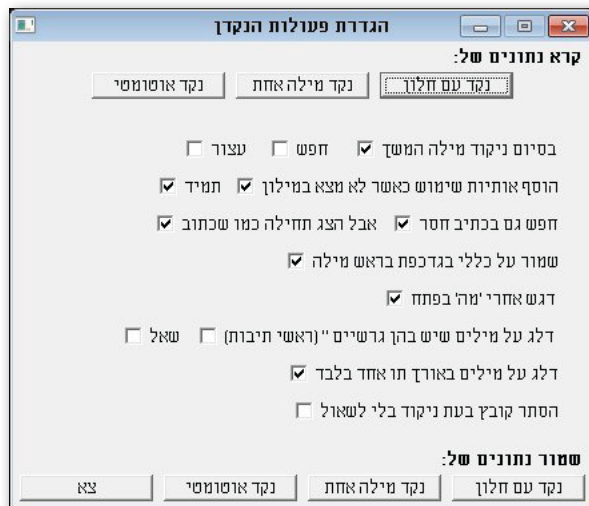
« רצף תוים שנחשבים מילה אחת

כאן מגדירים את התוים שנחשבים מילה אחת, ואם נתקל בתו שאיננו ברשימה, הנקדן יבין שכאן מפסיקה המילה. התוים מוגדרים כאן ע"י מספר האסקי, לדוגמא: אסקי 224 זה אות אל"ף, ואסקי 250 זה אות ת"ו, לכן ההגדרה #224-#250 משמעותה מאות א' עד אות ת', וכן הלאה שאר השורה. צריך מאד להיזהר בעריכת שורה זו אם רוצים לערוך אותה.

« מילון שהשתנה שמור אותו

נועד למצבים שמסמנים מילה שתהיה מועדפת או כשמוחקים מילה, או כשמוסיפים מילה למילון דרך ממשק הנקדן, הנקדן ישמור את המילון מיד. אם לא מסומנת האפשרות הקובץ לא יישמר אוטומט.

הגדרת פעולות הנקדן

« בסיום ניקוד מילה

המשך קובע שמיד אחרי שניקד את המילה, ינקד את המילה שבאה אחריה. (וזה כל ההבדל בין 'נקד מילה אחת' ל'נקד עם חלון' שמנקד ברצף).

עצור קובע שיעצור כשסיים לנקד מילה.

חפש קובע שהנקדן סיים לנקד מילה, יחפש את מה שנמצא בחלון חפש של התג. (שיטת החיפוש היא ג'וקרים).

מטרת אפשרות **חפש** כדי לנקד רק מילים מסוימות ולא רצף טקסט, למשל אם רוצים רק לפתוח ראשי תיבות, כותבים גרשיים בחלון חפש של התג " ואז הנקדן יחפש את גרשיים, ויציע את האפשרויות

למילה זו. (במקרים שיש לטקסט שרוצים לנקד מאפיין יחודי של פונט או גודל אפשר להגדיר בחלון **הגדרת הטקסט שינוקד** מאפיינים אלו ואז הנקדן ידלג על כל שאר הטקסט).

« הוסף אותיות שימוש כאשר לא מצא במילון

הנקדן יש ביכולתו לנקד מילים עם אותיות שימוש, כאשר יש את המילה עצמה במילון ללא אותיות השימוש. אותיות השימוש הם משהו כל"ב. (בכלל אותיות השימוש הנקדן מחשב את האות ד' כאות שימוש, עבור מילים בארמית כמו דכתיב דאמר).

נסביר את האפשרות הזאת עם דוגמא. אם קיימת במילון המילה 'נאמר', ובטקסט לניקוד מופיעה המילה 'ומשנאמר', אבל המילה 'ומשנאמר' לא מופיעה במילון, יש ביכולת הנקדן להוסיף את הניקוד הנצרך עבור 3 אותיות השימוש 'מש' שיש למלה זו. הנקדן ידע לחפש את המילה ללא אותיות שימוש, וישלים את הניקוד בצורה ממוחשבת עבור מילה זו.

ואם הפעלנו **נקד עם חלון**, המילה תוצג באפשרויות הניקוד (היא תוצג עם סימון מיוחד שמסמן שהמלה הזו הנקדן הוסיף לה ניקוד עבור אותיות שימוש). ואם למלה 'נאמר' יש כמה ניקודים במילון (נְאָמַר נְאִמְרָה), כל אפשרויות הניקוד יוצגו עם השלמת אותיות השימוש.

שים לב: אם לא סומנה האפשרות **תמיד** אז הנקדן יציע השלמת אותיות שימוש רק במקרים שלא מצא במילון כלל. כגון, אם במילון יש את המילה **וּמְשָׁנָאֵמֵר** אבל לא **וּמְשָׁנָאֵמֵר**, אז המילון לא יציג את המילה **וּמְשָׁנָאֵמֵר**.

אבל אם בחרנו את האפשרות **'תמיד'**, אזי גם כאשר נמצאו כבר ניקודים עבור מילה זו, הנקדן ישלים ניקוד גם עבור אפשרויות אחרות למילה. ובמקרה שלנו הנקדן יציע גם את המילה **וּמְשָׁנָאֵמֵר**.

שים לב: הנקדן לא מחפש את המילה בלי אותיות שימוש לגמרי (כפי שאולי היה ניתן לחשוב), אלא אחרי שלא מצא את המילה 'ומשנאמר', הוא מחפש 'משנאמר' ומנקד מעצמו רק את הוא"ו. ואם עדיין לא מצא 'משנאמר', מחפש 'שנאמר' ואז ומנקד מעצמו 'ומ'. ואם עדיין לא מצא, מחפש 'נאמר' ומנקד מעצמו את האותיות 'ומש'. וכשמסומנת האפשרות **תמיד** אז תמיד יחפש כדי להציג מה שיותר אפשרויות ניקוד למלה הנצרכת.

« חפש גם בכתיב חסר

אפשרות זו מגדילה מאד את האפשרויות של ניקוד מילה, לדוגמא אם כתוב לנו בטקסט המילה 'דיבר' אם לא מסומנת אפשרות זו, הנקדן יחפש במילון את המילה כמו שהיא, וסביר להניח שלא ימצא, כיון שכשמנקדים את המילה דיבר משמיטים את היו"ד. לכן צריך לסמן אפשרות זו.

האפשרות **אבל הצג תחילה כמו שכתוב** תגרום לכך שאם במילון הראשון נמצא רק המלה דבר ללא יו"ד, ובמילון השני נמצאה המילה עם יו"ד, המילה עם יו"ד תוצג ראשונה. ורק אח"כ יוצגו המילים בכתיב חסר. בלי סימון אפשרות זו המילים יוצגו כפי הסדר שנמצאו במילונים.

חשוב לדעת שהאפשרות **אבל הצג תחילה כמו שכתוב** מאריכה מעט את זמן הפעולה.

« שמור על כללי בגד כפת בראש מילה

מטרת אפשרות זו, כדי לבצע את הכלל כשהמילה מתחילה באחת מאותיות בגדכפ"ת, והמילה שלפניה מסתיימת באותיות אהו"י, הנקדן יודע להציע כאפשרות ראשונה את המילה עם אות רפויה. לדוגמא, אם כתוב בטקסט שמחה גדולה, כשהנקדן מטפל במילה גדולה, הוא יסיר דגש מהאות גימ"ל, כיון שהמילה שלפניה מסתיימת באות ה"א. אבל אם היה נקודה או פסיק אחרי המילה שמחה, (או כל תוים אחרים שמפסיקים), אז לא יציג את האפשרות הרפויה.

« דגש אחרי 'מה' בפתח

מטרת אפשרות זו, כדי לבצע את הכלל שאם כתוב מה אז האות הראשונה במילה שאחריה מקבלת דגש חזק, כמו מה שנאמר, השי"ן צריכה להיות בדגש חזק. (כמובן כאשר אין פסיק או נקודה או תוים אחרים שמפסיקים).

« דלג על מילים שיש בהן גרשיים " (ראשי תיבות)

כאשר אפשרות זו מסומנת, אם יש בתוך המילה גרשיים הנקדן ידלג על המילה וימשיך למילה הבאה, אפשרות זו נועדה למשל שבניקוד אוטומט לא יפתח ראשי תיבות, ורק בנקד עם חלון יציע אפשרויות עבור הראשי תיבות. אם תסמן את האפשרות **'שאל'** אזי כשיגיע למילה שיש בה גרשיים יפתח חלון האפשרויות עבור הראשי תיבות הזה.

שים לב: התו גרשיים (אסקי 34) מוגדר כחלק מרצף התוים של המילה, ולכן המילה לא נחלקת לשתיים. ואעפ"כ גרשיים של ציטוטים לא נחשבים כחלק מהמילה כיון שהם בקצה המילה. לכן אם יש בטקסט ציטוטים באמצע מילה, הנקדן לא יזהה מילה זו במילונים, ויהיה צריך לטפל במילה זו ידנית. (כלומר, להסיר את הגרשיים, לנקד את המילה ולהחזיר בחזרה את הגרשיים למקומם).

« דלג על מילים באורך תו אחד בלבד

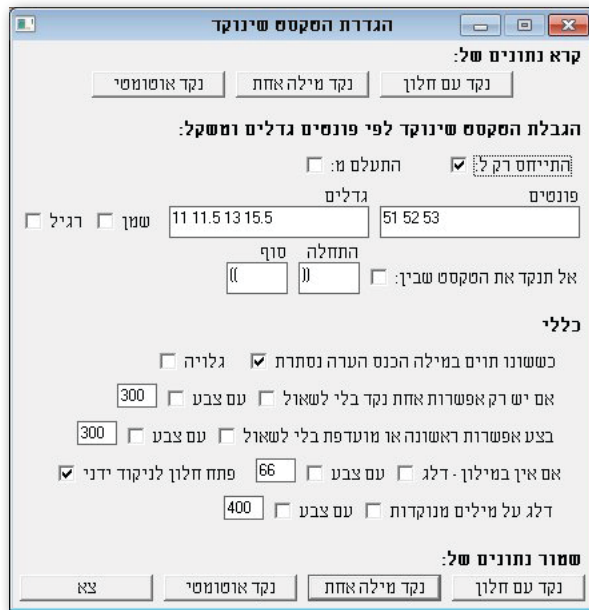
לפעמים בתוך הטקסט יש מקורות שמופיע בהן מילים באורך תו אחד, לדוגמא (בראשית ג ו), כדי שלא ינסה לנקד את האותיות האלו, מסמנים אפשרות זו שתהיה פעילה, ואז ידלג עליהן.

« הסתר קובץ בעת ניקוד בלי לשאול

אפשרות זו נצרכת רק בניקוד אוטומטי על קובץ שלם. אם מסמנים אפשרות זו אז כשהוא מנקד בלי לשאול, הנקדן יסתיר את הקובץ עד לסיום הניקוד, לפעמים זה ממהר קצת את העבודה. (בדרך כלל אין צורך לסמן אפשרות זו).

הגדרת הטקסט שינוקד

« הגבלת הטקסט שינוקד לפי פונטים גודלים ומשקל

ניתן להגביל את הנקדן שלא ינקד את כל הטקסט, אלא רק אם מתאפיין הטקסט בפונט מסויים או בגודל מסויים, או אם הוא רק שמן או רק רגיל.

בתיבת הטקסט 'פונטים' כותבים את מספר הפונט שרוצים שיתייחס אליו, כלומר שרק אותו ינקד, ועל כל הטקסט שבפונטים אחרים ידלג. אפשר לכתוב בתיבה זו כמה פונטים כפי שרואים בדוגמא, רושמים את מספרי הפונטים עם רווח (או פסיק) ביניהם.

הנקדן תומך בהגבלה עד 10 פונטים ו-10 גדלים.

אם לא סומנו התייחס רק ל: וגם לא התעלם מ: או אם התיבה ריקה, הנקדן יתייחס לכל הפונטים.

בתיבה הטקסט 'גדלים' כותבים גדלי טקסט שרוצים שיתייחס אליהם בלבד, כמו שרואים בדוגמא אפשר לכתוב כמה גדלים עם רווח (או פסיק) ביניהם, והנקדן ינקד רק טקסט בגדלים אלו ומשאר הטקסט יתעלם. אם תיבה זו ריקה הנקדן ינקד את כל הגדלים.

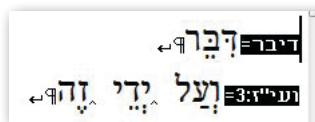
אם רוצים להגביל את הניקוד רק לטקסט שמן או רגיל, מסמנים V רק על מה שרוצים שינקד, אחרת הנקדן ינקד גם פונט רגיל וגם שמן.

◀ **שים לב:** כאשר רשומים גם פונטים וגם גדלים, אזי אם הטקסט תואם לאחד הפונטים שברשימת הפונטים, וגם לאחד הגדלים שברשימת הגדלים, וגם לאחד התנאים של המשקל, תתבצע האפשרות של התייחס רק ל: אם סומנה אפשרות זו. ואם סומנה האפשרות של התעלם מ: הנקדן יתעלם מהטקסט הזה. כלומר צריך שעל הטקסט יחולו כל התנאים.

« אל תנקד את הטקסט שבין

כאן אפשר להגדיר לנקדן לדוגמא שכל מה שבין סוגריים לא ינקד. כותבים בהתחלה את הסוגר הימני ובסוף את הסוגר השמאלי. אפשר לכתוב כל רצף תוים אחר.

« כששונו תוים במילה הכנס הערה נסתרת

אם הטקסט היה כתוב בכתיב מלא והוא נוקד לכתוב חסר, הרי ששונו תוים במילה, במצב כזה כדאי מאד שיהיה לנו סימון בטקסט, לזה נועדה האפשרות הזאת (מאד מומלץ לסמן אפשרות זו).

הנקדן יכניס לפני המילה הערה שבה המילה כמו שהיתה כתובה במקור, עם סימון = בקצה השמאלי. אם ההערה נסתרת, יהיה ניתן לראות אותה רק במצב של 'ראה פקודות' (קונטרול+R), ואם היא גלויה, היא תיראה גם כשלא נמצאים במצב של 'ראה פקודות'.

לבד מאשר ניתן לראות ולדעת מה היה בטקסט, כאשר באים לנקד את אותה מילה שוב, הנקדן יציע אפשרויות עבור המילה המקורית, ולא עבור המילה בכתיב חסר.

כפי שרואים בדוגמא, בטקסט המקורי היה כתוב **דיבר** והנקדן ניקד **דִּבֵּר**, ואם היה כתוב **ועי"ז** הנקדן פתח את זה לְוַעַל יְדֵי זֶה.

עוד שימוש חשוב יש לאפשרות הזאת, כאשר מסירים ניקוד דרך הנקדן, הנקדן ישחזר את הטקסט למצבו המקורי בכל המילים שיש להם הערה. ראה להלן.

את ההערות אפשר להשאיר בטקסט גם בשלב העימוד, זה לא מפריע. והסיבה, כיון שלפעמים טקסט שנוקד ועומד, רוצים לעמד שוב ללא ניקוד, בכזה מצב מסירים ניקוד והטקסט חוזר למקורו בכתוב מלא.

« אם יש אפשרות אחת נקד בלי לשאול

נועד לשימוש נקד עם חלון, שרוצים שלא יפתח את **חלון אפשרויות הניקוד**, כאשר יש רק אפשרות ניקוד אחת, ורוצים שהנקדן ינקד מילה זו מיד. אם מסמנים V על **עם צבע** ומכניסים ערך צבע בתיבה, המילים האלו יקבלו צבע כדי לזהות שהם נוקדו בגלל שלא היתה אפשרות נוספת של ניקוד.

« בצע אפשרות ראשונה או מועדפת בלי לשאול

האפשרות הזאת היא הגורמת לנקדן לנקד את הטקסט בצורה אוטומטית.

הנקדן ינקד את האפשרות הראשונה, אבל כשיש מילה מועדפת היא גוברת, וזאת היא שתיכנס לטקסט. כדי ליצור מילה מועדפת, מתוך **נקד עם חלון** כשעומדים על מילה לוחצים על מקש INS, או מקשים שיפט+~ (טילדה). ואפשר גם מתוך המילון עצמו להוסיף \$ בתחילת המילה, והיא נהיית מועדפת. אם מסמנים **עם צבע** הניקוד האוטומט יקבל את הצבע הנבחר.

« אם אין במילון

כאשר המילה לא נמצאת במילון, אם מסומן **דלג'** הנקדן ידלג עליה וימשיך למילה הבאה, אם מסומן **עם צבע** הנקדן יצבע את המילה שדולגה. מצב זה טוב בשביל ניקוד אוטומט.

אם לא מסומנת האפשרות הזו ב V אז הנקדן יעצור כאשר המילה לא נמצאה במילון.

אם מסומנת האפשרות פתח חלון לניקוד ידני, יפתח חלון מיוחד שבו אפשר לנקד את המילה על מנת להכניסה למילון. ראה בהמשך **'הוסף מילה למילון'**.

« דלג על מילים מנוקדות

אם לא רוצים שהנקדן ינקד מחדש את המילים שמנוקדות מסמנים V על האפשרות הזאת. ואם מסמנים **עם צבע** אז מילה שדולגה בגלל שהיתה כבר מנוקדת תקבל את הצבע הנבחר.

הגדרת תצוגת חלון אפשרויות הניקוד

עד	פונט	גודל	גוף	צבע	שמך	✓
10 מילים	51	23	23	33	שמך	☒
15 מילים	51	22	22	33	שמך	☒
20 מילים	51	21	21	33	שמך	☒
25 מילים	51	20	20	33	שמך	☒
30 מילים	51	18	18	33	שמך	☒

למערך	פונט	גודל	גוף	צבע	שמך	✓
#216	1	14	14	303	שמך	☒
#217	1	14	14	303	שמך	☒
#218	1	14	14	303	שמך	☒

« צבע לניקוד

כאן קובעים האם הניקוד יוצג בצבע שונה, ואיזה צבע. אם התיבה ריקה אזי הניקוד יהיה בצבע של הטקסט. מספר 0 זה צבע שחור. ברירת מחדל צבע הניקוד 700 אדום.

כדי לדעת איך לבחור מספר צבע, בתג נכנסים לתפריט תכונות < גופן. וכשבוחרים צבע רואים את המספר שכתוב תחתיו.

« עד 10 מילים

בחלון אפשרויות הניקוד, מוצגות כל המילים שאפשר לבחור עבור המילה שצריכים לנקד.

לפעמים יש אפשרות אחת בלבד לפעמים 2 ולפעמים 3 או יותר. הנקדן תומך עד 80 מילים ברשימה.

החלון קטן כדי להכיל את כולם. אם לא רואים את כל המילים אפשר לגלול.

אבל אפשר גם להגדיר כאשר יש הרבה מילים יקטין את גודל הפונט והרווח בין השורות (גוף) כדי שיכנסו יותר מילים בחלון.

ניתן לקבוע הגדרות לפונט גודל וגוף (רווח בין השורות). בשביל עד 10 מילים, או עד 15 מילים או עד 20 או 25 או 30. מעל 30 ייחשבו כולם כמו 30.

כפי שרואים בצילום מסך, גודל 23 מתאים לו גם גוף 23, אם משתמשים בפונטים שהמידה שלהם שונה, ניתן לשנות את הגוף בהתאם (להגדיל או להקטין).

« תוים לציון חריגים

הנקדן יודע לסמן לנו את המילים שיש להם זיהוי שונה, עם צורה שתוצמד למילה.

עבור מילים **מועדפות**, ברירת מחדל זה המעויין המלא בצבע סגול כהה. האסקי שלו 216 מתוך פונט מספר 1 שמן, והוא יוצג בגודל 14 בצבע 303.

ניתן לבחור צורה אחרת מכל פונט שמותקן בתג.

את האסקי רואים בחלון מפת תוים (עריכה>מפת תוים) כאשר הפונט הנבחר הוא הפעיל.

כאשר הנקדן הוסיף את **אותיות השימוש** בעצמו, כיון שהמילה כמו שמוצגת לא נמצאת במילון, יש צורה אחרת לסמן לנו את ההבחנה הזאת. וכנ"ל מכניסים את האסקי של התו. פונט וגודל וצבע.

וכן אפשר לבחור צורה לציון שהניקוד המוצג הוא חישוב של כללי **בגדכת** בראש מילה, ע"י בחירת האסקי הפונט הגודל והצבע.

הגדרת קיצורי מקשים

אחת התכונות החשובות שיש לנקדן, היא היכולת להפעיל את הפונקציות העיקריות ע"י מקשים ייעודיים.

כדי לעבוד מקצועית על כמויות של טקסט, צריך גישה ישירה על ידי מקשים, ללא צורך לגשת לתפריט הראשי של הנקדן.

כפי שהוסבר בהתקנת הנקדן צריך לבחור מקש קידומת כדי שהוא יהיה המפעיל למקשים שאחריו. (נחזור כאן על הפעולות ובהרחבה מעט).

כדי להקצות את מקש הקידומת חייבים להתקין אותו לתפריט של תג, ואח"כ להקצות לתפריט זה מקש.

בפעם הראשונה, צריך להריץ את הנקדן ע"י שכותבים בשורת הפקודה של התג **run file "zn.lib"** ומקשים אנטר.

ניגשים להגדרות < הגדרת קיצורי מקשים.

שלב 1. מתוך החלק העליון של הגדרת קיצורי מקשים. בוחרים תחת איזה תפריט (קובץ או סקריפט) יתווסף מקש קידומת.

ואז לוחצים **הוסף לתפריט**. מיד ניתן לראות שנוספה שורה **מקש קידומת לנקדן** בשורה האחרונה של התפריט שבחרנו.

שלב 2. כדי להוסיף לשורה זו מקש שיפעיל אותה, סופרים באיזה שורה נמצאת השורה **מקש קידומת לנקדן** ורושמים את מספר השורה, בתיבה של **שלב 2**. (שים לב לא לספור את השורה של התפריט **קובץ או סקריפט**).

שלב 3. בוחרים את המקש הרצוי לנו מתוך הרשימה, מומלץ לבחור מקש קל להפעלה, כגון F12.

אפשר לסמן V על קונטרול או אלט או שיפט, או על כמה מהם. ואז תמיד יהיה צריך ללחוץ על צירוף המקשים כדי שישמש כתו קידומת, (לכן לא מומלץ להשתמש בתוספת של קונטרול או שיפט או אלט).

לוחצים על הוסף מקש, ומיד נוכל לראות שנוסף לשורה **מקש קידומת לנקדן** **F12** הנ"ל, את המקש שבחרנו. כדוגמת השורה הזאת.

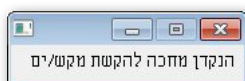
מכאן ואילך נוכל ללחוץ על מקש הקידומת ואז ללחוץ על המקש השני שמפעיל את הפקודה. בדוגמא שלנו כדי להפעיל נקד עם חלון נלחץ F12. כדי להפעיל ניקוד אוטומטי נלחץ F12. וכו'.

כפי שרואים בצילום מסך אפשר להקצות מקשים ל-14 פעולות השימושיות ביותר.

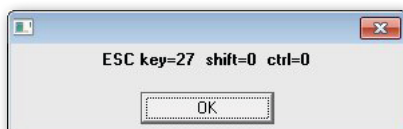
כאשר רוצים לשלב את מקש קונטרול או שיפט או שניהם צריכים לכתוב כמו לדוגמא עבור F3:

ctrl_shift_F3 או shift_F3 או ctrl_F3 או F3 בלבד. וכן לשאר המקשים.

כבר מוגדר מקשים ברירת מחדל כדאי להתרגל אליהם, אח"כ השימוש בהם יהיה זריז ופשוט.

כאשר מפעילים את מקש הקידומת נראה בתחתית המסך מימין הודעה שהנקדן מחכה להקשת מקש. אם לוחצים על מקש שלא הוגדרה לו פעולה, תתקבל הודעה איזה מקש נלחץ, ומצב הקונטרול והשיפט אם הם נלחצו. כפי שרואים בדוגמא הזאת, נלחץ המקש ESC ללא שיפט וללא קונטרול. (0 אומר לא נלחץ, 1 אומר נלחץ).

פעולות אחרות

« העתק ל-windows »

פעולה זו לוקחת את הטקסט הצבוע בתג ומכניסה אותו ללוח הזיכרון של ה-windows, ואז אפשר להדביק אותו בכל מקום שניתן להדביק טקסט, לדוגמה בתוכנת וורד.

« הדבק מ-windows »

פעולה זו לוקחת טקסט שנמצא בלוח הזיכרון של ה-windows ומדביקה אותו לתג היכן שנמצא הסמן. ההעתקה וההדבקה הם טקסט נקי בלבד.

שתי פעולות אלו הם שדרוג התג, והם לא קשורות בדווקא לנקדון, אפשר להשתמש בהם גם ללא שימוש בנקדון, וזאת ע"י מקש הקידומת ומקש הפעולה. ברירת מחדל מקש להעתק הוא C (copy) ומקש להדבק V, כמו המקשים הסטנדרט בתוכנות windows, קונטרול+C וקונטרול+V.

« צביעה כתומה/שחורה »

כאשר מנקדים מילה עם חלון, המילה שאנחנו מנקדים צבועה במסגרת כתומה, כדי שנראה מהי המילה שמטפלים בה. כדי שיהיה אפשר לראות את המסגרת, הנקדן מעביר את מצב הטקסט ללא 'ראה פקודות'. לפעמים רוצים להישאר במצב של 'ראה פקודות', הנקדן מאפשר זאת, והוא יצבע את המילה בצביעה שחורה כמו שבחרים טקסט. ע"י המקש שהוקצה לכך כאן, אפשר לשנות בין שני המצבים, הלוך וחזור.

« עבור לקובץ שנוקד »

לפעמים באמצע הניקוד רוצים לעבור למילון, או לטקסטים אחרים, ואח"כ רוצים לחזור ולהמשיך בניקוד הטקסט, (אפשר כמובן לעבור בין הטקסטים ע"י המקש קונטרול+T המוגדר בתג למעבר בין טקסטים פתוחים. ואפשר למצוא את החלון ברשימת הטקסטים, או בתפריט חלון, או בלוח הקבצים הפתוחים קונטרול+K). אפשר ללחוץ על המקש שהוגדר כאן, והוא יביא אותנו מיד לטקסט שנוקד אחרון.

הסר ניקוד

פעולה זו מסירה את הניקוד מהטקסט, ואם היו בטקסט הערות נסתרות (או גלויות), הטקסט יחזור למצבו הקודם. לדוגמא אם היה כתוב **דיבר** והנקדן ניקד דִּבֵּר ונוספה הערה בטקסט, בעת הפעלת הסר ניקוד הטקסט יחזור להיות דיבר. וכן אם היה כתוב בטקסט ראשי תיבות שנפתחו ע"י הנקדן, הטקסט יחזור לקדמותו. לדוגמא אם היה כתוב **ועי"ז** והנקדן פתח את זה לְעַל יְדֵי זֶה, בעת הסר ניקוד, המילים ועל ידי זה יהפכו להיות ועי"ז.

כפי שרואים בדוגמא, בתוך ההערה הנסתרת רשום המילה המקורית שהיתה לפני הניקוד, ובמילה שהיתה ראשי תיבות נרשם גם לכמה מילים נפתח הראשי תיבות.

אם רוצים שלא יחזיר מילה למצב קדמותה, למשל בראשי תיבות, צריך להסיר את ההערות הנסתרות מאותם מקומות לפני ביצוע הסר ניקוד.

אם בוחרים (צובעים) קטע ומפעילים הסר ניקוד, כל הקטע הבחור יטופל. אם לא בחור כלום, והסמן נמצא בתוך מילה מנוקדת היא בלבד תטופל.

עוד בענין ההערות הנסתרות ראה לעיל בהגדרה של הערה נסתרת.

אפשר למחוק את כל ההערות הנסתרות מקטע בחור או מכל הקובץ, מתוך תפריט עריכה < מחיקת תו מיוחד < טקסט מוסתר.

הוסף מילה למילון

אפשרות זו נותנת לך להכניס מילה שניקדת אותה ידנית למילון כדי לשמש אותך בפעמים הבאות.

כשתלחץ על 'הוסף מילה למילון' יפתח לך חלון כזה, ולתוך חלון הטקסט תיכנס המילה שעמדת עליה, אם היו כמה מילים בחורות כולם יכנסו לחלון הטקסט.

המילה נכתבת כמו המילים שמופיעות במילון. מצד ימין של השורה הערך, לאחריו סימון שווה =, ולאחריו המילה מנוקדת.

תוכל לנקד את המילה (שמשמאל לשווה) עם מקשי הניקוד של התג, (F8 כדי להפוך את המקלדת למקלדת ניקוד, ושימוש במקשי המספרים, ראה עזרה של התג), או להשתמש בתיבת שיחה הזו. התוים שצבועים באדום, הם לחצנים, לחיצה על אחד מהם תכניס אותו לטקסט. בשורה הראשונה הלחצן הימני ביותר הוא עבור הגדשת אות. לאחריו חולם חסר, לאחריו קובוץ וכו'. בשורה השניה מימין וא"ו חולם. עבור אותיות וא"ו שצריך להכניס להם חולם. לחיצה נוספת עליו תסיר את החולם מהוא"ו. לאחריו כ"ף סופית שוא, וכו'. לחצני החיצים < > בשביל להזיז את הסמן לאות הבאה או לחזור לאות קודמת. לחצן ~ עבור מחיקת הניקוד מהאות. לחצן # עבור הסרת ניקוד ודגשים מהאות לגמרי.

לחיצה פעם נוספת על הלחצנים וך ש תסיר את הניקוד שהיה. לחיצה נוספת על הדגש תסיר את הדגש מאות שהיה בה דגש.

כאשר מסומנת האפשרות 'אחרי הכנסת ניקוד קדם את הסמן' (האות הצבועה) יעבור מיד לאות הבאה, אם לא מסומנת האפשרות הזאת, הסמן יישאר באות שנוקדה. (תישאר בחורה).

בדוגמא שלנו, האות מי"ם בחורה בחלון הטקסט, לכן אם נלחץ עם העכבר על לחצן צירי, יוכנס צירי מתחת לאות מי"ם. ומיד האות חי"ת תיבחר. ואז נלחץ על הקמץ, ומיד האות כ"ף תיבחר וכו'.

במילה שהיא בנויה עם אותיות השימוש כדאי להכניס אותה ללא אותיות השימוש, ולתת לנקדן להוסיף לבד אותיות השימוש, כך התועלת מניקודה יהיה שבעתיים. בדוגמא שלנו, המילה מחכמתו איננה במילון, נלחץ על 'הסר אותיות שימוש', האות מי"ם תימחק, וישאר לנו רק המילה 'חכמתו', אותה נקד ונכניס למילון, והנקדן ידע לבד להוסיף לאות מי"ם צירי.

פעמים שהנקדן מסיר אותיות שימוש לא נכון, שים לב!

לפעמים רוצים להכניס את המילה כמו שהיא וגם ללא אותיות שימוש, אז נלחץ על 'שכפל ללא אותיות שימוש' ובשורה הראשונה יהיה כתוב המילה כמו שהיא, ובשניה ללא אותיות השימוש.

« ראשי תיבות

אם בחרנו כמה מילים, וברצוננו לעשות מהם ראשי תיבות, נלחץ על 'הפוך ערך לראשי תיבות', ואז הערך ישתנה ויהיו בו רק הראשי תיבות של המילים שהוכנסו. אם המילה הראשונה מתחילה בוא"ו היא גם תתווסף. לדוגמא אם היו המילים 'ואף על פי' ולחצנו 'הפוך ערך לראשי תיבות' ייוצר לנו 'ואע"פ=ואף על פי ומילים אלו יוכנסו למילון הראשי תיבות כשנבחר את מילון הר"ת ונלחץ על אישור.

בראש תיבת השיחה מוצגים המילונים הפעילים, נבחר לאיזה מהם אנחנו רוצים להכניס את המילה החדש, ונלחץ אישור, ומיד המילה נכנסת למילון במקום המתאים.

אם לוחצים שיפט ביחד עם הלחיצה על אישור, הנקדן יפתח מיד את המילון עם המילה החדשה שנוספה.

המילון מחולק לפי עמודים. לפי שתי האותיות הראשונות של כל מילה. אם נוספה מילה למילון והיה כבר עמוד מתאים, היא תתווסף בסוף העמוד. אם לא היה עמוד מתאים הוא ייוצר.

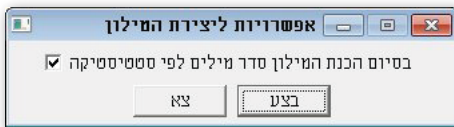
שים לב: די בכך שהמילה נמצאת בעמוד שלה לפי שתי האותיות הראשונות. היא לא חייבת להיות ממוקמת באותו עמוד לפי מיון א"ב.

יצירת מילון

יצירת מילון כוללת כמה כלים עבור יצירת המילון וטיפול במילון. הנקדן צריך מילונים כדי להציע לנו מילים לניקוד. עם הנקדן מגיעים שלושה מילונים. מילון בשם znMilon, ומילון מטקסט תנ"ך znTnk, ומילון ראשי תיבות בשם znRT. לפעמים יש לנו כמות חומר גדולה, חומר מנוקד ומוגה, ואנחנו רוצים ליצור ממנו מילון לשימוש הנקדן.

« צור מילון

ממקמים את הסמן בקובץ, לא בוחרים כלום, (כי אם תהיה בחירה, המילון יתבצע רק על מהקטע הבחור). ולוחצים על צור מילון.

יפתח לנו החלון הזה, ונוכל לסמן את האפשרות 'בסיום הכנת המילון סדר מילים לפי סטטיסטיקה' שיוסבר בהמשך, ונלחץ 'בצע'.

הנקדן מיד יבצע את הפעולות הנדרשות כדי ליצור את המילון, על המסך נראה מידע היכן הנקדן אוזח ביצירת המילון, ובסיום הנקדן יודיע לנו כמה זמן לקח לו ליצור את המילון. אפשר להפסיק את יצירת המילון ע"י הקשת Esc במקלדת.

באחד משלבי יצירת המילון הנקדן מריץ תוכנת דוס עבור מיון החומר, ואז נראה לזמן מועט חלון דוס שנפתח, אבל הוא יסגר לבד, והנקדן ימשיך בפעולתו עד לסיום.

כעת נראה מולנו את המילון החדש שנוצר בשם n_milon, שעדיין לא שמור בדיסק. ניתן לו שם פנימי מועדף עלינו (מתוך תפריט קובץ < החלף שם), ונשמור אותו לדיסק.

אפשר להשאיר אותו בתיקיית העבודה לשימוש רק בתיקייה הזו, או להעביר אותו לתיקיית תג, או לתיקיית מילונים כפי שהוגדרה בהגדרות כלליות.

« חלוקת המילון לעמודים

כדי למהר את פעולת הנקדן, כל מלה ממוקמת בעמוד המתאים לה במילון, הזיהוי נעשה על פי שתי האותיות של המילה.

לפעמים צריך לבצע חלוקה בלבד, לזה נועדה האפשרות הזאת, לוחצים עליה ומיד הנקדן מחלק את העמודים לפי הכללים שלו.

« חבר שני מילונים לאחד

כאשר רוצים להוסיף מילון אחד לשני, שני הקבצים צריכים להיות פתוחים, והסמן צריך לעמוד בקובץ החדש. לוחצים על 'חבר שני מילונים לאחד' ויפתח לנו תיבת שיחה כזאת. בוחרים את המילון שלתוכו רוצים להוסיף את המילים החדשות שיש במילון השני, (המילון שהסמן נמצא בו). ולוחצים 'בצע'. בתחתית המסך יפתח חלון שמראה לנו את מספר המילים החדשות שנמצאו. ואת הזמן שלקח לסקריפט לבצע זאת.

אם רוצים לשים את המילים החדשות בקובץ חדש, ולא במילון הקיים, (המטרה היא בשביל להגיה לפני חיבור למילון הקיים), מסמנים את האפשרות 'את המילים החדשות שים בקובץ חדש במקום במילון', ואז ייווצר לנו

טקסט חדש בשם 'מילים חדשות', ושם ממוקמות כל המילים. אח"כ אפשר לחזור על הפעולה עם הקובץ החדש 'מילים חדשות', ואותו להכניס למילון הקיים.

« סדר מילים לפי סטטיסטיקה

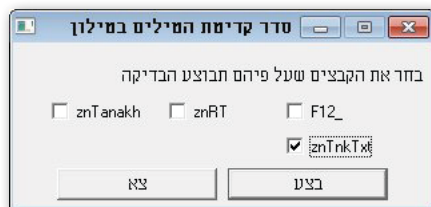
כשיוצרים מילון, המילון מחפש את כל מילה מנוקדת, משכפל אותה בזיכרון, מוריד לשכפול את הניקוד, וזאת מילת הערך, ומכניס את מילת הערך במילון, לאחר שהם =, ולאחר שהמילה המנוקדת.

אם נמצא עוד מילה שהערך שלה תואם לערך קיים אבל הניקוד שלה שונה, היא מתווספת לאחר הניקוד הקיים.

לדוגמא: המילה אבד=אָבַד, אֶבַד, אִבַד, אָבַד, אֶבַד, אִבַד, אָבַד, אֶבַד, אִבַד

אנחנו רואים שיש למילה הזאת הרבה אפשרויות ניקוד. הסדר שלהם הוא לא לפי מי שנמצא בשימוש יותר פעמים, שזה מה שהיינו באמת רוצים.

לזאת באה האפשרות 'סדר מילים לפי סטטיסטיקה' לסדר את המילים המנוקדות לפי מי שנמצא הכי הרבה פעמים בטקסטים קיימים.

נמקם את הסמן במילון היכן שרוצים להתחיל לסדר את המילים, ונלחץ על 'סדר מילים לפי סטטיסטיקה' יפתח לנו חלון כזה.

נבחר את הטקסט שעל פיו נרצה לקבוע את סדר קדימת המילים במילון, ונלחץ על 'בצע'.

יפתח חלון בתחתית המסך שיודיע לנו על קצב ההתקדמות.

לחיצה על מקש Esc תפסיק את פעולת הסטטיסטיקה, והסמן יעמוד אחר השורה האחרונה שסידר.

אם נרצה להמשיך נפעיל שוב את פעולת הסטטיסטיקה ממקום הסמן.

« מיין לפי פסקאות

הנקדן מאפשר למיין כל קובץ של תג לפי פסקאות, אפשר למיין את החומר במילון, במקרה שהוסיפו מילים ורוצים שהם יעמדו כל אחד במקומו. ולאחר מכן נצטרך לבצע חלוקת עמודים מחדש על התוצאה שנוצרה.

לחיצה על מקש Esc תפסיק את פעולת המיין.

אפשר למיין גם חומר אחר שאיננו קשור לנקדן. בסיום פעולת המיין יתקבל קובץ חדש בשם memuyan עם החומר הממויין.

המיין מתעלם מניקוד וטעמים.

הכנס פסוק

הרבה פעמים תוך כדי ניקוד חומר, ישנם פסוקים מתוך התנ"ך, ומנקד החומר לא יודע בוודאות איך הניקוד צריך להיות. ולפעמים הוא לא יודע היכן מצוי הפסוק, כדי לראות איך לנקד אותו נכון. למטרה זו ועוד, שולב בנקדן כלי עזר רב עוצמה, להכנסת פסוקים לתוך הטקסט.

כדי לחפש פסוק בתנ"ך צובעים מילה או שתיים או יותר מתוך קובץ הטקסט שפתוח לפנינו. ואז לוחצים על **הכנס פסוק** או על המקש שהוקצה לכך, ברירת מחדל F7.

מיד תיפתח לנו תיבת השיחה כפי שאנחנו רואים כאן, וגם חלון התג יתפצל לשניים, בחלק התחתון התנ"ך, ובעליון הקובץ שעובדים עליו.

אם לא מצא את המילים לחיפוש, תתקבל הודעה לא מצא, ואז צריך לנסות לחפש מילים אחרות, או לסמן V על האפשרות **כתיב מלא/חסר**, וללחוץ על **חפש קדימה**.

אם עדיין לא מצא, זאת אומרת שהמילים כמו שהן לא נמצאות בתנ"ך.

אם המילים שמצא אלו לא מה שאנחנו מחפשים, אפשר ללחוץ על **חפש קדימה**, והנקדן יחפש את המופע הבא של החיפוש. או לוחצים על **חפש אחורה** כדי לחזור למקום הקודם שמצא.

אם הנקדן מוצא יותר מדאי מופעים, אפשר לצמצם את התוצאות ע"י סימון האפשרות **חפש מילה שלימה**, ואז לא ימצא חלקי מילים.

אחרי שמצאנו את הפסוק המתאים, אפשר להכניס לתוך הטקסט את כל הפסוק, או רק את חלקו. אם מסמנים **פסוק שלם**, אזי ייכנס כל הפסוק. ואם מסומן **מה שצבוע בתנ"ך**, ייכנס רק מה שצבוע בתנ"ך. אם לא מסומן לא זה ולא זה, לא ייכנס הטקסט מהתנ"ך. (אבל המקור כן ייכנס אם הוא מסומן, כדלהלן).

אפשר להכניס ביחד עם הטקסט שנכנס מהתנ"ך גם תוחמים לטקסט, כגון גרשיים, או גרש מכל צד, ע"י שמסמנים את האפשרות **הכנס תוחמים לטקסט**, ובתיבה **לפני** כותבים את התוים שרוצים שיהיה לפני הפסוק, ובתיבה **אחרי** את התוים שיכנסו אחרי הפסוק. (אפשר לציין תו אסקי ע"י התחביר #224 שזה אומר אסקי 224).

אם לא מצויין V על האפשרות **הכנס תוחמים לטקסט** אזי גם אם הוגדר בתיבה **לפני ואחרי** טקסט לתוחמים, הוא לא ייכנס.

אם רוצים שייכנס לטקסט גם המקור שלו בתנ"ך מסמנים V על אחת משתי האפשרויות, **לפני הפסוק** או **אחרי הפסוק**. אם לא מסומנת אף אחת מהאפשרויות לא ייכנס המקור.

אם מסומן האפשרות **הכנס קודים למקור** אזי ייכנסו קודים לפני ואחרי המקור, כפי שנכתבו.

מבנה למקור נועד על מנת לאפשר גמישות בצורת המקור, יש פעמים שרוצים להכניס רק שם הספר והפרק, לפעמים רוצים פסיק ורווח בין הפרק לפסוק, לפעמים בלי רווח, לפעמים עם גרש או גרשיים על אותיות הפרקים והפסוקים, לפעמים רוצים סוגריים מרובעות וכו'.

לכך נועדה האפשרות הזאת, אם תיבה זו ריקה, אזי יכניס את המקור כמו שהוא כתוב בתנ"ך בלי שינויים. אם יש טקסט בתיבה זו, אזי #1 מסמן את שם הספר, #2 את הפרק #3 את הפסוק, ואז ניתן להוסיף סוגריים לפני, פסיקים או רווחים באמצע וסוגריים בסוף.

אם מכניסים " (גרשיים) בין הסולמית למספר 2, או בין הסולמית למספר 3, אזי כשיש אות אחת בשם הפרק או הפסוק, יוסיף לו גרש, ואם יותר מאות אחת, יוסיף גרשיים לפני האות האחרונה.

למתקדמים

1. run file "zn.lib" func "naked_halon"
2. run file "zn.lib" func "naked_mila"
3. run file "zn.lib" func "naked_keta"
4. run file "zn3.lib" func "haser_nikud"
5. run file "zn4.lib" func "add_to_dic"
6. run file "zn3.lib" func "hp_d"
7. run file "zn.lib"
8. run file "zn2.lib" func "zn_hagdarot"
9. run file "zn.lib" func "naked_ad_sof_shura"
10. run file "zn.lib" func "naked_ad_sof_piska"
11. run file "zn.lib" func "naked_ad_sof_masach"
12. run file "zn.lib" func "naked_ad_sof_amud"
13. run file "zn3.lib" func "ztc"
14. run file "zn3.lib" func "ztp"
15. run file "zn3.lib" func "misgeret_v"
16. run file "zn3.lib" func "show_myText"

« רשימת פקודות ישירות

למי שרוצה להריץ פקודות ישירות, עבור פעולות הנקדן. פקודות אלו מקבילות לקיצורי מקשים.

2	נקד מילה אחת F9	ניקוד עם חלון F12	1
4	הסר ניקוד ctrl_F12	נקד אוטומטי F8	3
6	הכנס פסוק F7	הוסף מילה למילון F11	5
8	הגדרות F6	התפריט הראשי F5	7
10	ניקוד אוטומטי עד סוף הפיסקה P	עד סוף השורה L	9
12	עד סוף העמוד A	עד סוף המסך M	11
14	הדבק ל-windows V	העתק ל-windows C	13
16	צביעה כתומה/שחורה עבור לקובץ שנוקד T	R	15

טיפים

1. ביצירת מילונים, תוכל לסגן מילים מהמילון מהתנ"ך שכבר מופיעות במילון הראשי. וע"י כך למהר את פעולת הנקדן. עשה זאת כך: 1. חבר שני מילונים לאחד. 2. סמן את האפשרות 'את המילים החדשות שים בקובץ חדש'. 3. הקובץ שיווצר הוא המילים שאין במילון הקודם. שנה את שמו למילון תנ"ך. ועדכן את הנקדן שזה המילון של התנ"ך.

2. תוכל לסדר את המילים במילון לפי עדיפות של מי שנמצא יותר פעמים בכל טקסט שתבחר. תוכל לבחור כמה קבצים שעל פיהם יתצבע הסידור הזה. עשה זאת מתוך 'סדר מילים לפי סטטיסטיקה', ותוכל להמשיך כל פעם מהמקום שהפסקת. כשתרצה להפסיק את פעולת הסידור לחץ Esc, ושים סימון כל שהוא בטקסט, וכשיתפנה לך זמן נוסף הרץ את פעולת הסטטיסטיקה ממקום הסמן. כך לאחר זמן המילון שלך יהיה מסודר לפי הטקסטים שבחרת.

3. אם אתה רוצה להסיר ניקוד מטקסט קיים וליצור את הטקסט שיהיה כתיב מלא. תוכל לעשות זאת עם הסקריפט Hsmkd.prg שמגיע עם התג. לאחר מכן בצע הסר ניקוד של הנקדן, והוא יחזיר את המילים כמו שהיו כתובות לפני הניקוד לקדמותן.

4. זכור שהעתק והדבק מתג ל-windows יכול להיות בשימוש לא רק עם הנקדן. נצל זאת.

5. מיון פסקאות לפעמים הוא שימושי במקומות שונים כגון בעריכת מפתח לפי ספרים וכדו'.

6. חקור את כל אפשרויות ההגדרות של הנקדן, נסה אותם אולי תמצא שהגדרה אחרת עדיפה לך.

7. אם תרצה תוך כדי ניקוד חומר לנקד מילה ידנית ולא להכניס אותה למילונים הקיימים. עשה כך: צור מילון זמני, ע"י שתצבע מילה בטקסט ותייצר ממנה מילון. תן שם למילון הזה, כגון test. שמור אותו. כנס

להגדרות המילונים והוסף אותו אחרון ברשימה. כעת כל מילה שלא תרצה שתישמר במילונים האחרים הוסף אותה למילון זה, ואז תישמר לך המילה לשימוש זמני. אם תרצה תוכל למחוק את המילון ולהסיר את שמו מרשימת המילונים.

8. זכור שקובץ zn.ini יכול להיות בתיקייה הנוכחית של העבודה שלך, ולכן גם ההגדרות בקובץ זה יכולות להיות מתאימות לעבודה מסויימת, ובשאר התיקיות ישתמש בקובץ zn.ini שבתיקיית תג.